

"En kristens frihed og lydighed midt i livet"

35 min

<http://www.vivit.dk/praediken/mp3-praediken/KM%202017-05-07%20%20En%20kristens%20frihed%20og%20lydighed%20midt%20i%20livet%20LGI.mp3>

Noter til foredrag ved årsmødet 7. maj 2017, pastor Leif G. Jensen

- 1) En kristen er en fri herre og ikke underordnet nogen.
 - 2) En kristen er en tjenende træl i alle ting og underordnet enhver.
- Hvordan lever vi friheden ud? - Hvordan lever vi som trælle/tjenere?**

Første del: Svar i Martin Luthers skrift fra 1520 "Om et kristenmenneskes frihed"

Anden del: Apostlenes Gerninger om Barnabas: Eksempel på en kristen, som hed "Trøstens Søn", og som levede i kristen frihed og blev til trøst og glæde for andre

Første del: "Om et kristenmenneskes frihed"

FRI HERRE over alle ting og SLAVE for andre

1. Hvad er det at være kristen?

Og hvordan er det med den frihed, Kristus har vundet til os?

SVAR: En kristen er en fri herre over alle ting og ikke underordnet nogen
En kristen er en ufri tjener i alle ting og underordnet enhver.

Begrundelse: 1 Kor 9,19: Skønt fri og uafhængig af alle har jeg gjort mig selv til alles tjener for at vinde så mange som muligt. Rom 13,8: Vær ingen noget andet skyldig end at elske hinanden; for den, der elsker andre, har opfyldt loven.

Kærligheden er villig til at tjene og underordne sig det, den har kær. Sådan er det også med Kristus. Han blev født under loven og underordnede sig den.

2. Det er jo modsætninger: frihed og tjenerstilling. For at forstå det, skal vi tænke på, at enhver kristen har to naturer: en åndelig og en legemlig, et nyt og et gammelt menneske.

DET INDRE MENNESKE / SJÆLEN

Friheden er ikke ydre, men indre

3. Hvordan kan en kristen kaldes for en from og frigjort kristen? –Friheden er ikke af legemlig eller ydre art.

Begrundelse: Hvad gavner det sjælen, at legemet er uden lænker? Og hvad skader det sjælen, at legemet er i lænker? Ydre vilkår kan ikke nå ind til sjælen.

4. Sjælen får ingen gavn af ydre handlinger.

5. Sjælen har intet andet, hvormed den kan leve, være retfærdiggjort og fri, end alene det hellige evangelium, Guds ord, forkyndt om Kristus.

Begrundelse: Joh 11,25: Jeg er opstandelsen og livet, den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. Sl 107,20: Han sendte sit ord, lægede dem og frelste deres liv fra graven.

TO FORSKELLIGE ORD

6. Du spørger:

- 1) **Hvad er det for et ord, som giver en så stor nåde?**
- 2) **Og hvordan skal jeg bruge det?**

Svar: Det er den forkyndelse, Kristus bragte.

Og den forkyndelse skal være og er sådan, at du hører din Gud tale til dig om, hvordan hele dit liv og alt det, du gør, intet er for Gud. Du må gå evigt fortabt med alt, hvad der bor i dig. Og derfor må du fortvivle.

Begrundelse: Hoseas 13,9: Ødelæggelsen kommer over dig, Israel, hvem kommer dig til hjælp?

Men for at du skal se bort fra dig selv og blive befriet for din egen fordærvelse, stiller han sin kære søn, Jesus Kristus, for han dig og siger ved sit Levende og Trøstefulde ord: "Du skal med fast tillid overgive dig til ham og dristigt stole på ham. Så skal alle dine synder tilgives dig ved denne tro.

Begrundelse: Rom 1,17: Den retfærdige skal leve af tro

7. Derfor skal alle kristne arbejde med dette: Indprente sig ordet og Kristus i deres indre. For intet andet kan gøre dig til en kristen.

Begrundelse: Joh 6,28-29: Så sagde de til ham: »Hvad skal vi gøre, for at vi kan gøre Guds gerninger?« Jesus svarede dem: »Guds gerning er den, at I tror på ham, han har udsendt.«

At tro på Kristus fører til salighed.

Begrundelse: Mark 16,16 og Rom 10,10.

HVORDAN KAN TRO UDEN GERNINGER RETFÆRDIGGØRE OG GØRE UMÅDELIG RIG?

8. Hvordan går det til, at troen alene retfærdiggør og uden gerninger giver en så umådelig stor rigdom?

Begrundelse for spørgsmålet:

Der er jo foreskrevet så mange bud og love i Skriften.

Svar: Vi skal vide, at Den hellige Skrift deles i to slags ord, nemlig

- a) **Guds bud eller love og**
- b) **Guds løfter og tilsagn.**

a) **Guds bud og love** lærer os, hvad vi skal gøre, men giver os ingen kraft til at gøre det. For at vi skal se vor magtesløshed og opgive håb og egen formået.

Her lærer mennesket at opgive troen på sig selv.

9. **Mennesket lærer ved budene sin afmagt at kende.** Man erfarer angsten for, hvordan man skal opfylde budet.

b) **Så kommer det andet ord, Guds løfte og tilsagn.** Det siger: Vil du opfylde alle bud og blive dit onde begær og din synd kvit, sådan som buddene kræver det, SE DA, TRO PÅ KRISTUS. I ham tilsiger jeg dig al nåde, retfærdighed, fred og frihed. Tror du det, har du det. Guds tilsagn giver, hvad buddene kræver.

10. **Alle disse Guds ord er hellige, sande, fredsstiftende, og fulde af alt godt.**

Den, som hænger ved dem med virkelig tillid, bliver forenet med ordet, så alle Ordets egenskaber også bliver sjælens egen. På den måde gør Guds ord ved troen sjælen hellig, retfærdig, sand, fredfyldt, fri og fuld af alt godt.

Begrundelse: Joh 1,12: Han gav dem magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn.

Heraf fremgår det let, hvorfor troen formår så meget, og hvorfor ingen gode gerninger kan være den jævnbyrdig. Ingen god gerning hænger nemlig så fast ved Guds ord, som troen gør.¹ ... Som ordet er, sådan bliver sjælen.

Således ser vi, at et kristenmenneske har nok i troen og ikke trænger til nogen gerning for at blive from. Men når han ikke trænger til nogen gerning, så er han visselig løst fra alle bud og love. Og er han løst, så er han

¹ Gerningerne har kun sig selv. Troen har Ordet og alt, hvad der står i ordet om Kristus.

virkelig fri. Det er den kristne frihed, nemlig ved troen alene, som bevirker, at vi ikke kan gå uvirksomme omkring eller gøre onde gerninger, men at vi ikke behøver nogen gerning for at opnå fromhed og salighed. Det er der mere at sige om.²

11. Forklaring om troen med en sammenligning:

Tror man på et andet menneske, tror man, at han er sanddru.

Tror man på Gud, regner sjælen Gud for at være sandfærdig og retfærdig. Det er at ære Gud.

Tror man ikke Gud, regner sjælen Gud for uduelig og fornægter ham.

Når Gud ser, at sjælen tilskriver ham sandhed og således ærer ham ved sit ord, ærer Gud også sjælen og anser den for from og sandfærdig. Og sjælen er også from og sandfærdig ved denne tro. For det man tilskriver Gud, det er sandt og gør sandfærdig. Det er nemlig sandt og rigtigt at holde Gud for sandfærdig.

GIFT MED KRISTUS => fælles ejendom med ham

12. Troen forener med Guds ord og bliver fuld af ned, fri og salig. Troen forener med Kristus. Ligesom et ægteskab. Man bliver ét legeme med Kristus. Sådan bliver begges ejendom lykke og ulykke og alle ting fælles eje.

Og nu har Kristus alt godt og al salighed; det bliver sjælens ejendom. Og sjælen har al last og synd på sig; den bliver Kristi ejendom.

Her opstår denne fantastiske udveksling og modsætning.

Det er et herligt bryllup, når den rige tager den stakkels foragtede onde horkvinde til ægte og befrier hende fra alt ondt og smykker hende med alt godt! Så er det ikke længere muligt, at hendes synder fordømmer hende!

Begrundelse. 1 Kor 15,57: Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus!

I denne sejr er døden opslugt sammen med synden.

13. Her ser du grunden til, at troen med rette tilskrives så stor betydning, at dem opfylder alle bud og gør retfærdig uden nogen som helst gerning. For du ser nemlig, at det alene er den, der opfylder det første bud, hvori det påbydes, at du skal ære Gud alene.

Selv om du fra top til tå var fuld af bare gode gerninger, så var du alligevel ikke retfærdig og gav ikke Gud nogen ære, og altså opfyldte du ikke det første bud. Thi man kan ikke ære Gud uden at tilskrive ham sandhed og alt godt.

Derfor er troen alene menneskets retfærdighed og alle buds opfyldelse.

BEVISET FOR, AT EN KRISTEN ER HERRE OG KONGE OVER ALLE TING

14. **Det følgende skal hjælpe til at se, hvad vi har i Kristus, og hvor stort et gode en ret tro er:**

I den gamle pagt forbeholdt Gud sig det førstefødte af alt! Det medførte to fordele i forhold til alle andre børn: Den førstefødte havde herredømmet og kongemagten.

Kristus har som Guds søn og førstefødte herredømmet og kongemagten. Og han udøver den usynligt i ånden, ofrer sig selv og tjener os. Rom 8,34 (går i forbøn for os). Sådan er det også de jordiske præsters sag at bede og belære.

15. **Kristus har førstefødselsretten.**

Men han deler den nu md alle sine kristne, for at de gennem troen skal blive konger og præster med ham.

Begrundelse: 1 Pet 2,9: I er en præstelig kongemagt, et kongeligt præsteskab.

OG SÅDAN GÅR DET DA TIL, AT ET KRISTENMENNESKE VED TROEN hæves så højt over alle ting, at han åndeligt bliver herre over alle ting.

VI ER KONGER: Alle ting må tjene til gavn for mig. Alle ting.

Begrundelse: Rom 8,28: Alle ting samvirker til gode for dem, som elsker gud, dem, som efter hans beslutning er kaldede. 1 Kor 3,21-22: Alt hører jer til.

Det betyder ikke, at vi ikke er underlagt død mm. Det ser vi jo hos Kristus og hans hellige. Det herredømme, vi har, er åndeligt.

² Hvad tænker vi lige nu om dette? At sjælen så alligevel skal yde noget – nemlig at blive som Kristus? Men det er ikke Luthers mening. Det bliver krystalklart i næste afsnit!

Vi er konger – også under legemlig undertrykkelse. Dvs. jeg kan, når det gælder min sjæl, gøre fremskridt, selv om jeg mangler alt. Lidelse og død må tjene mig og være mig nyttige til salighed. Intet er så godt eller så ondt, at det ikke må tjene mig til gode, når jeg tror.

16. VI ER PRÆSTER.

Præstedømmet gør os værdige til at træde frem for Gud og bede for andre. Det at stå for Guds øjne og bede, tilkommer ingen andre end præsterne. Men Kristus har gjort det sådan for os, at vi åndeligt må træde frem på andres vegne og bede. ... Men dem, som ikke tror på Kristus, ham tjener ingen ting til gode. Det menneske må trække under alle ting.

Sammenfatning: Ved sin kongemagt har en kristen magt over alle ting. Ved sit præstedømme når hans magt til Gud, for Gud gør, hvad han beder om og vil.

Begrundelse: Sl 145,19: Gud gør alt, hvad de, der frygter ham, ønsker.

PRÆSTER SKAL prædike, så troen vokser frem for dig og bevares

17. Spørger du: "Hvad er forskellen mellem præster og lægmænd i kristenheden, når de alle er præster?"

Svar: Man har givet ordet "præst" en forkert betydning.

I skriften er der kun den forskel: at man kalder præsteviede for "ministri, servi, oeconomi" = tjenere, trælle, husholdere, som skal prædike Kristus, prædike tro og frihed for andre.

Begrundelse: 1 Kor 4,1: Sådan skal man se på os: som Kristi tjenere og husholdere over Guds hemmeligheder. Men forvalterstillingen er blevet et så verdsligt, overfladisk, prægtigt og frygteligt herredømme og magtinstrument! ... Dermed har man fjernet enhver forståelse af, hvad kristelig nåde, frihed og tro er og af alt, hvad vi har i Kristus, ja af Kristus selv. I stedet har vi fået en mængde menneskelige bud og gerninger og er fuldstændig blevet trælle under de mest uduelige folk på jorden.

18. Det lærer os, at prædikenen er ikke i orden, hvis den overfladisk beskæftiger sig med Kristi liv og gerninger, som var det kun en fortidig beretning. Kristus må og skal prædikes sådan, at troen vokser frem for dig og mig og bevares. ... Det skal siges til mig,

- 1) Hvorfor Kristus kom.
- 2) Hvordan man skal bruge og nyde ham.
- 3) Hvad han har bragt og givet mig.

NÅR ET HJERTE HØRER OM KRISTUS PÅ DEN MÅDE, DA MÅ DET GLÆDE SIG HELT FRA GRUNDEN AF, DET MÅ MODTAGE TRØST OG BLIVE MILDT STEMTE MOD KRISTUS, SÅ DET FÅR KÆRLIGHED TIL HAM.

Så langt kan det aldrig komme ved love eller gerninger. Thi hvem kan skræmme et sådant hjerte? Kommer synd og død over det, så tror det, at Kristi fromhed er dets egen og at dets synd ikke længere er dets egen, men Kristi. Hjertet lærer at sige: "Død, hvor er din sejr?" 1 Kor 15,55-57.

DET YDRE MENNESKE

ARGUMENTER IMOD OVENSTÅENDE

19. Her skal vi svare alle dem, der er forargede over, hvad vi lige har sagt. De plejer jo at sige: "OK, hvis troen betyder alt og alene gælder for at være tilstrækkelig til at gøre retfærdig, hvorfor er da de gode gerninger påbudt? – Så vil vi slappe af og forholde os helt passivt!"

SVAR: Sådan er det ikke! Det ville være sådan, hvis du udelukkende var et "indre menneske" og var præget helt og holdent af din ånd. Men sådan er det ikke. Derfor hører det hjemme her at gentage fra punkt 1: **En kristen er en ufri tjener, underordnet enhver. DVS: Som fri behøver han intet at gøre. Men som tjener, skal han gøre alt!** Hvordan hænger det sammen?

1) GERNINGER – SOM MAN GØR MOD SIT EGET LEGEME

20. Selv om et menneske, hvad sjælen angår, fuldt ud er retfærdiggjort ved troen, bliver det dog ved med at leve det legemlige liv på jorden. Du skal beherske dit legeme og omgås andre folk. Og her kommer gerningerne

ind. Her må man ikke gå arbejdsledig. Her må legemet tvinges og opøves ved faste, vågen, arbejde og al slags rimelig tugt. Det indre menneske er glad for at kunne tjene Gud i frivillig kærlighed – gratis. Men det menneske finder, at der i kødet er en anden vilje, som vil tjene verden og gøre, hvad den har lyst til. Begrundelse: Rom 7,22-23: "For i mit indre menneske glæder jeg mig over Guds lov, men i mine lemmer ser jeg en anden lov, som tager mig til fange under syndens lov." 1 Kor 9,27: Jeg er hård mod mit legeme. Gal 5,24: De, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet med des lidenskaber og begæringer.

HENSIGTEN MED DISSE "GODE GERNINGER"

21. Hensigten er IKKE: at mennesket derved skulle blive retfærdigt for Gud. Det er en falsk hensigt. MEN AT legemet skal blive lydigt og rensset for sine onde lyster ... Det ønsker sjælen, fordi den er ren ved troen og elsker Gud. Den ønsker at enhver sammen med den skal elske og love Gud. Sådan går det til, at mennesket for sit eget legemes skyld ikke skal gå uvirksomt omkring, men må gøre mange gode gerninger for at opdrage legemet.

Disse gerninger gør ikke from og retfærdig for Gud. Men de kan føre til, at mennesket opnår kontrol over sit legeme. Selvbeherskelsen! Men den hensigt overses af dem, som vil opnå retfærdighed i Guds øjne.

22. ILLUSTRATION: Adam var retfærdig og behøvede ikke at gøre noget for at blive det. Men for at han ikke skulle gå ledig omkring, gav Gud ham et arbejde. Det var frie gerninger. Han arbejdede ikke for at opnå fromhed.

Sådan er det også med et troende menneske. Ved troen er det sat ind i Paradis og født på ny. Behøver ikke gode gerninger. Men for at det ikke går ledigt omkring får det gode gerninger i loven.

DEL-KONKLUSION

23. **"Gode fromme gerninger gør aldrig nogen sinde en mand god og from.**

Men en god, from mand gør gode, fromme gerninger."

Begrundelse: Matt 7,18: Et godt træ kan ikke bære dårlige frugter, og et dårligt træ kan ikke bære god frugt. Gerninger gør intet menneske fromt. Fromheden må være der forud.

Den, som er retfærdig ved troen, gør kun gode gerninger for at vise Gud ære.

24. Den, som er uden tro, er derimod fordømt. Det er vantroen, der gør personen ond og træet dårligt.

Begrundelse: Matt 12,33: Enten er et træ godt, og så er dets frugt god, eller et træ er dårligt, og så er dets frugt dårlig. Matt 7,20: Af deres frugter skal I kende dem. 2 Tim 3,5: De har gudsfrygts skin, men fornægter dens kraft.

25. Hvis vi mener, at vi ved gerninger bliver fromme og salige, da griber vi ind i nådens værk og ens ære. Derfor forkaster vi de gode gerninger. De er i denne situation som "glubske ulve i fåreklæder".

Selv om det fx er godt at skrive og prædike om anger, skriftemål og at bøde for noget, da er det djævelsk og forførerisk, hvis vi kun prædiker loven og ikke evangeliet.

Mennesket bliver retfærdiggjort ved troen på Guds ord og ophøjet, når det samtidig ved frygten på Guds bud er ydmyget og kommet til selverkendelse.

2) GODE GERNINGER, MAN SKAL GØRE FOR ANDRE MENNESKER

26. For mennesket lever ikke kun i sit eget legeme, men også blandt andre mennesker på jorden. Derfor kan man ikke være uden gerninger overfor dem.

Gør gode gerninger for din næstes skyld!

Hensigten med alle disse gerninger er, at man med dem skal tjene og gavne andre folk.

IKKE HAVE ANDET FOR ØJE END HVAD NÆSTEN TRÆNGER TIL

Begrundelse: Paulus i brevet til Galaterne: Troen går med liv og lyst til gerningerne. Fil 2,1-4: Hvis da formaning i Kristus betyder noget, hvis opmuntring i kærlighed ... så gør min glæde fuldkommen ved ...

Med Kristus som forbillede og drivkraft

Her har vi en klar fremstilling af, hvad kristenliv er.

Fil 2,5-8: Kristus som forbillede

27. Sådan skal en kristen ligesom Kristus lade sig nøje med sin tro og vokse i den. Den er hans liv, retfærdighed og salighed. Den giver ham alt, hvad Kristus og Gud har.

Begrundelse: Gal 2,20: Det liv, som jeg lever i kødet, lever jeg i troen på Guds søn.

Jeg skal gøre mig til tjener og hjælpe min næste. Gud giver mig frelsen fuldt ud i Kristus. Jeg behøver intet andet end tro. Åh, da vil jeg også fri, glad og for intet gøre, hvad der behager ham. Så vil jeg være mod min næste, som Kristus er blevet for mig.

På den måde er troen en kilde til kærlighed i Gud, en kilde til et frit, villigt, muntert liv i uselvisk tjeneste for næsten.

Som Kristus har hjulpet os gratis, skal vi med vort legeme og dets gerninger ikke gøre andet end at hjælpe næsten. ...

28. Eksempel:

Luk 2,22-23: Maria gik hen i templet efter lovens forskrift

ApG 15,3: Paulus omskar Timoteus.

Det skete i frivillig kærlighed.

Kan kristne ikke undlade at betale skat?

NEJ! Matt 17,27: Jesus fortæller om skattens mønt.

Det er eksempler på denne lære, at Kristus kalder sig og sine for frie konge-børn, der ikke er pligtige at gøre disse ting, men som dog frivilligt underkaster sig og gør sig til tjenere for at betale skat.

Eksempler: Tit 3,1 og Rom 13,1ff.

29. Luther taler imod misbrug i kirken.

SAMMENFATNING

Et godt råd: ***"Jeg råder dig til, at du vil stifte noget, bede eller faste, så gør det ikke i den mening, at du vil gøre dig selv noget godt. Du skal frit give det ud, så andre mennesker kan nyde godet af det. Gør det til gavn for dem, så er du en ret kristen. For hvad skal du selv med gods og gode gerninger, som du ikke har brug for til at beherske og forsørge dit eget legeme. Du har jo nok i troen. Deri har Gud givet dig alle ting."***

SE! På denne måde skal Guds gaver flyde fra den ene til den anden og være fælles. Enhver skal tage sig af sin næste, som gjaldt det ham selv. Fra Kristus strømmer gaverne til os, han, som i sit liv tog sig af os på en måde, som var han det, vi er. Fra os skal de strømme til dem, der har brug for dem. Og det i en sådan grad, at jeg må stille også min tro og min retfærdighed frem for Gud for min næste for at dække hans synd, tage den på mig og handle, som var de mine.

Eksempel: 1 Kor 13,5: Kærligheden søger ikke sit eget.

30. Et kristenmenneske lever ikke i sig selv, men i Kristus og i sin næste.

I Kristus ved troen

I næsten ved kærligheden.

Ved troen føres han op over sig selv til Gud; og fra Gud føres han igen ved kærligheden ned under sig selv, og dog bliver han altid i Gud og i guddommelig kærlighed.

Begrundelse: Joh 1,51:

DETTE ER DEN RETTE ÅNDELIGEKRISTELIGE FRIHED, SOM GØR HJERTET FRIT FRA ALLE SYNDER, LOVE OG BUD. HØJT HÆVET OVER ENHVER ANDEN FRIHED. Gud give os ret at forstå og bevare den. Amen.

Anden del: Apostlenes Gerninger om Barnabas.

Eksempel på en kristen, som hed "Trøstens Søn", og som levede i kristen frihed og blev til trøst og glæde for andre

Barnabas' liv som fri og bundet

I Gamle Testamente var "Trøstens Søn" Noa (1 Mos 5-9)

I Nye Testamente hedder han "Barnabas".

ApG 4,36f: Josef, en levit, der stammede fra Cypren, og som af apostlene fik tilnavnet Barnabas – det betyder Trøstens søn – solgte en mark, han havde, og kom med pengene og lagde dem for apostlenes fødder.

1) AFKALD: ApG 4,36-37 og 11,29-30

Han var en velhavende mand og en af de jøder, ikke var vokset op i Judæa eller Galilæa. Han frigjorde sig fra sin ejendom og stillede den i menighedens tjeneste. Afsavn kan være en befrielse: Vi møder jo en mand, som var velhavende, men gav sin ejendom til menigheden, så han kunne blive fri til at rejse og tjene Herren! En speciel form for frihed! Frihed ved at give afkald! Her er meget at lære!

2) TRØST og HJÆLP TIL EN NY KRISTEN ApG 9,27

Barnabas tog sig af forfølgeren Saulus, da han blev omvendt, og førte ham til apostlene i Jerusalem. Trøst i samvær med en ny kristen. Trøste den skyldige, trøste i anfægtelsen. Hjælpe ind i den tjeneste Gud kalder til. Hvad har de ikke haft af samtaler om skyld og smerte. Paulus anfægtelser. "Hvem skal fri mig fra dette dødens legeme." Barnabas blev en stor trøst.

3) GLÆDE over Nåden og Oplæring i en ung kristen menighed: ApG 11,22-26

Guds nåde og oplæring var nøglen bag den betydning, menigheden i Antiokia fik. Der fortælles i ApG 11,22-26, at de (apostlene) sendte Barnabas til Antiokia. *Da han kom dertil og erfarede Guds nåde, blev han glad og formanede alle til at holde sig til Herren med beslutsomt hjerte. For han var en god mand, fyldt af Helligånd og tro. Og han og Paulus var sammen et helt år i menigheden og underviste en stor skare.*

4) KALD OG UDSENDELSE med glæder og kriser. ApG 12,30-13,3; ApG 13-14; ApG 15. Også 1 Kor 9,6, Gal 2,1-13 og Kol 4,10.

Barnabas blev sendt af Helligånden til sin hjemstavn Cypren og videre til Lilleasien. Han blev brugt og brugt. Oplevede glæder og kriser midt i tjenesten.